

Чебан Ю. Ю.,
доцент кафедри обліку і оподаткування,
Кузьома В. В.,
доцент кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ВІДОБРАЖЕННЯ РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ У ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Кожен суб'єкт господарювання функціонує заради отримання прибутку, тому особливості його формування та розподілу посідають важливе місце в організації діяльності підприємства та в обліковому процесі. Питання формування прибутку є темою наукових досліджень, з боку організації, юридичного та облікового забезпечення, значного кола вчених та практиків. Водночас, розподіл прибутку підприємства є процесом, який супроводжується особливостями документування, оподаткування, відображення в обліку та звітності. У сучасних умовах господарювання отримати прибуток доволі складно, але, навіть отримавши його, виникають складнощі у розподілі прибутку, за умови прийняття рішення про його розподіл, та відображенні такого розподілу в обліку і звітності. Вищезазначене тягне за собою наявність помилок та штрафних санкцій. Саме тому обрана тема потребує дослідження у зазначеному вище напрямі.

Отже, прибуток звітного періоду можна залишити нерозподіленим або ж прийняти рішення та розподілити його частину або повністю. Чинне законодавство надає можливість розподілити прибуток звітного періоду на такий, що є отриманим і нерозподіленим у попередніх періодах, за такими напрямками: виплатити власникам (дивіденди) та (або) спрямувати прибуток до зареєстрованого або резервного капіталу [1-3]. Підтверджується вищезазначене формою та змістом форми фінансової звітності «Звіт про власний капітал».

Окрім законодавства, напрями розподілу прибутку регламентуються

статутами підприємств та рішеннями власників або власника. Водночас, ці документи не мають йти всупереч законодавству. Всі інші напрями розподілу прибутку будуть суперечити чинному законодавству. Неможливо, наприклад, здійснювати витрати за рахунок прибутку, погашати заборгованість, придбати основні засоби тощо. За рахунок прибутку може відбуватися покриття збитків минулих періодів та виправлення помилок з коригуванням прибутку, але це не є розподілом. Так, операція покриття збитків за рахунок прибутку є технологічною операцією бухгалтерського обліку, яка не призводить до жодних змін у фінансовій звітності.

Основними регламентуючими та первинними документами для відображення господарських операцій з розподілу прибутку є статuti підприємств, протоколи рішень засновників, бухгалтерські довідки, платіжні доручення. До того ж, виплата дивідендів тягне за собою оподаткування таких виплат ПДФО та військовим збором з відповідним відображенням зазначених сум у податковій та статистичній звітності.

Література

1. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73; станом на 07.11.2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.

2. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності: наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433; станом на 02.02.2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>.

3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999р. № 291; станом на 10.01.2024р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>.